

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Petersen, E.; af E. Petersen.

De Kristne Jøder : et Skuespil i tre Acter :
Sidestykke til vor Handtering

Kjøbenhavn : paa Forfatterens Forlag, trykt hos
J. K. Schiøtz, 1816

[4], 41 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

De Kristne
Søder Skuesp. af
Peterfen
No. 1. 2.

2. - 51.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 28°

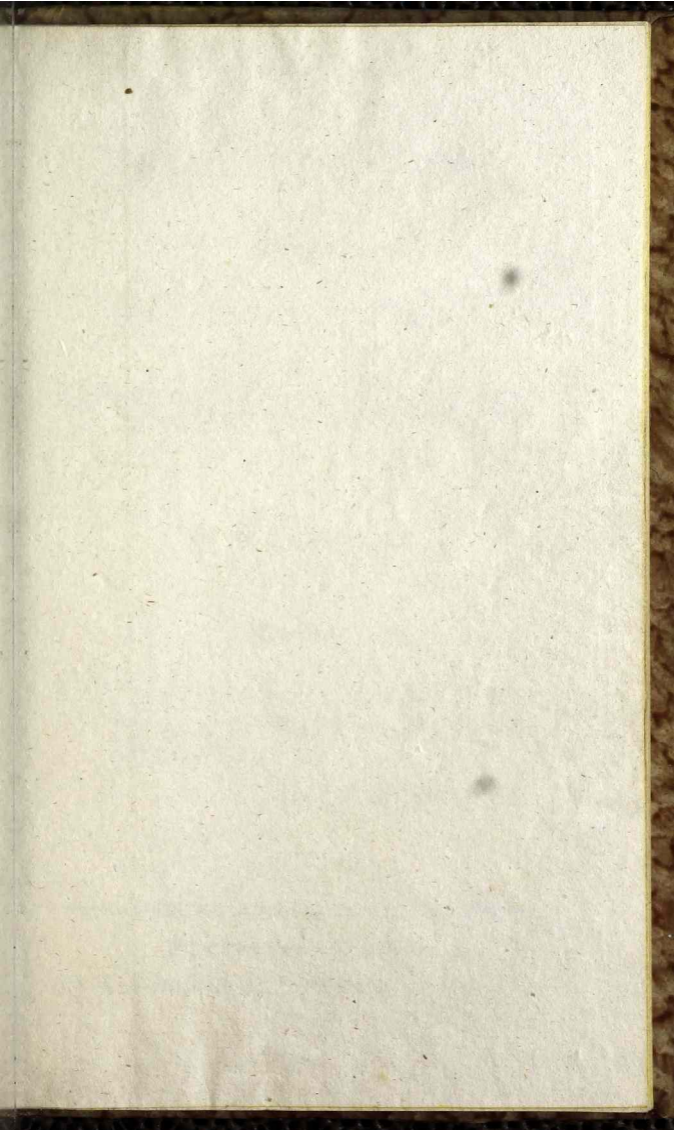

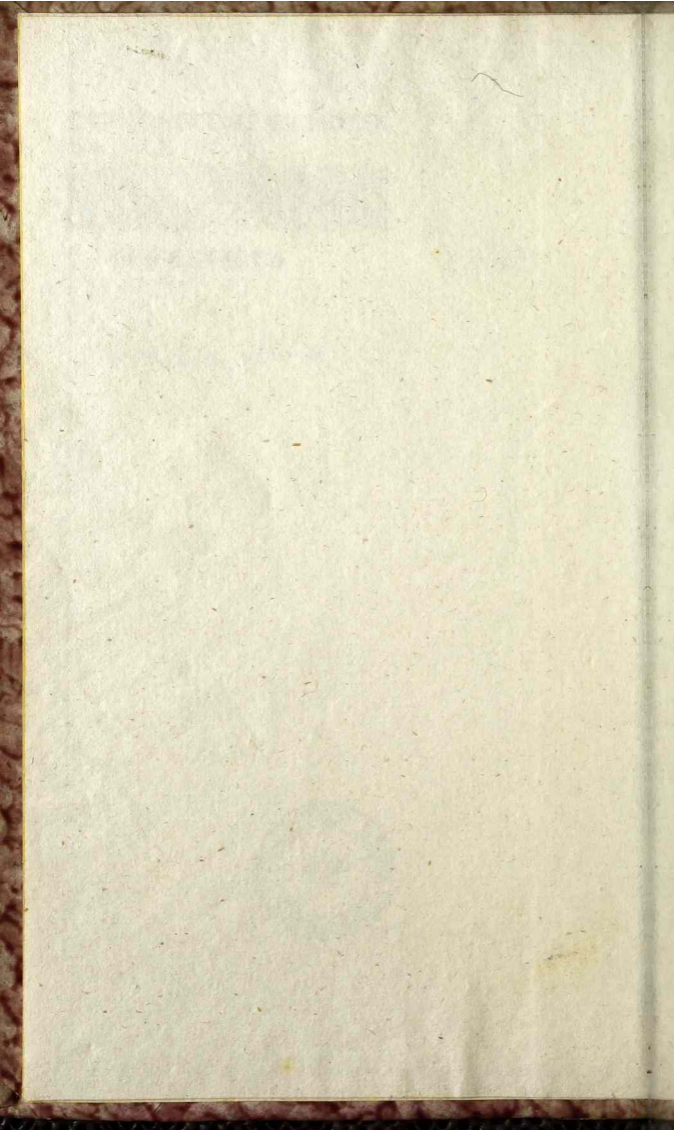
1 1 02 0 8 01391 6

+ Rex

Samlingsbind a-b

9/

De Kristne Zoder.

Et Skuespil i tre Acter,
Sidestykke til vor Handtering,

af

E. Petersen.

Motto.

"Men hvi seer Du Skjæven, som er i din Bro
"ders Die, men Bjelken i dit Die bliver du
"ikke vaer?"

Jesus Christus.

Kjøbenhavn, 1816.

Paa Forfatterens Forlag, trykt hos S. A. Schistz.

Personerne:

Christen Jensen, Gaardeier i Gjentofte.

Une, hans Kone.

Jørgen, Gaardeier i Bloustrød.

Hund, Commissionair.

Niels, hans Diener.

Frue Slattenberg.

Schambel, Kjøbmand.

Hr. Asse.

Umsel, en Tøbe.

Johan, hans Diener.

Handlingen foregaaer deels i Gjentofte, deels i
Kiøbenhavn.

I den Overbeviisning at ikkun ædel
Gavnelyst har ført Hr. Thaarups Pen
under den moisommelige Oversættelse af
Stykket: unser Verkehr, tilegnes nær-
værende Forsøg ham af dets Forfatter,
der saavel ønsker det anseet som et ringe
Tegn paa hans Følelse af Hr. Thaarups
Fortjeneste af Menneskeheden i Almir-
delighed og Fædrelandet i Særdeleshed
for hans uegennyttige og humane Arbej-
der, som ogsaa smigrer sig med at Hr. Th.

muligen skulde finde det passende for
Skuepladsen, og ved sin mægtige Ind-
flydelse qva Kunstdommer og forhen
Theaterdirecteur bevirke dets Opførelse.
Langt fra at maale sig enten i dramatiske
Fuldkommenheder eller i Satirens Bit-
terhed med det tydske Mesterværk, der
skylde Hr. Thaarups Mesterhaand sin
tækkelige Danske Klædning, er det en
Kunstløs Fremstilling af Karakterer, hvis
Originaler muligen kunde findes!

Første Act.

Første Scené.

Christen Jensen. Une.

Sørgen Nielsen.

Christen.

Sa giv mig nu en Bid Brød, Moer, saa vil jeg begive mig ind til Byen og see, hvad jeg kan udrette hos de Kanallier — det bliver vel idag som igaar tænker jeg, og imorgen som idag, og som alle Dage.

Sørgen (kommer ind og bliver staaende i Døren; Christen og Une betragte ham med Forundring). Jeg gaaer vel feil kan jeg see, da ingen kender mig, men ikke havde jeg tænkt, at min gamle Christen Jensen saa snart skulle glemte mig.

Christen. Ih god Dag, god Dag, gamle Broer, hvor fører vor Herre dig fra, er

det nu ikke snart en 4-5 Aar vi ikke have seet hverandre — du er bleven lidt ældre, og jeg ogsaa, kan jeg tænke.

Tørgen. Ja det gaaer saa al sine Dage min Broer — seer du jeg skulde en Kongereise ind til Staden, saa kom jeg til at søle lidt længe idag førend jeg kom afsted, og saa tænker jeg at baade mine Bæster og jeg kunne have godt af at hvile hos min gamle Christen Jensen i Nat; see der har du min Mening, og nu kan vi have ret Tid til at fortælle hinanden hvordan vi have levet i de 5 Aar. Du har jo seet Engelsmanden i den Tid, hvordan gik det dig i Krigen, gamle Broer? du har vel samlet Dukater paa Kistebunden som andre her i Byen?

Christen. Na min Broer, Krigen var bedre end Freden, i Krigen gik det nok an, men nu gaaer det kun daarlig; men det maae vor Moer fortælle dig, for jeg staaer paa Springet og skal til Staden — jeg tænker nok at finde dig naar jeg kommer tilbage.

Tørgen. Men kan du da inte lade Staden være Stad til imorgen — det er dog saa mange Dider siden vi snakkede med hinanden.

Christen. Nei, min Broer, jeg kan ikke — hør Moer, lad os faae en Sup — Skaal, Sorgen! (han drikker). Farvel min Broer, jeg skal see at komme snart igien.
(gaaer).

Anden Scene.

Sorgen. Ane.

Sorgen. Saa skal vi to fordrive Af-
tenen allene, Moer Ane, men siig mig, hvad
gaaer af vor gamle Christen? mig synes, han
var saa doucement; jeg har nu ikke seet ham
laenge, men han var jo en lystig Broer den
Tid jeg var ved Malicen, er der nogen Ulykke
tilstødt Ser?

Ane. Af nei, min kiære Sorgen, det
er nu saa, skal jeg siige vos, man blir gam-
mel skal jeg siige vos, man faaer saa meget at
tænke paa, og Liederne ere saa slemme, skal
jeg siige vos.

Sorgen. Da veed jeg, man blir inte
ældre i Sjentofte end i Bloustrød, og at Liederne
ikke er værre hos Ser end hos os.

Ane. Sa det er vel saa, Sorgen, men Ulykken kan mere soie sig for den ene end for den anden, skal jeg sige vos; det er ikke eens beskicket for os alle, og det har vel gaaet os lidt kontrari i denne Tid, - skal jeg sige vos —

Sorgen. Det er vel saa — men lad høre engang, gode Meer Ane, hvori Ulykken bestaaer — har jeg ikke en god Pung, saa har jeg dog Konstsens et godt Raad, og det, siger man, kan undertiden være lige saa godt som Penge.

Ane. Sa det blev en langvarig Fortælling, skal jeg sige vos, naarenstid jeg skulle fortælle ham, min gode Sorgen, hvorledsens det er gaaet os — min Mand er en god Mand skal jeg sige vos — han troer Menneffene for vel, og det er al vor Ulykke, skal jeg sige vos. Det var ved Jehannestider forrige Aar at her kom at vanke i Huset en Mand fra Staden, som havde kiøbt et Sted her i Byen, som nu mange kiøbenhavnske Folk have giort i Kri-genstid, skal jeg sige vos — han havde leiet min Mand til at fiøre for sig, skal jeg sige vos, og saa var Bekiendtskabet giort. Han snakkede min Mand i lang Tid for, at han skulde sælge Gaarden, for han funde faae saa mange Penge for den, skal jeg sige vos, og han vid-

ste en Frue, som havde saadan Lyst paa den; men min Mand var dog saa klog, at lyde mig og vor Faer, gamle Niels Nilen, og saa bleve vi inte rungeret den Gang, skal jeg sige vos; thi Pengene var saa daarlige, at man Ingenting kunde kjøbe for dem, skal jeg sige vos.

Sørgen. See det var godt giort, Moer Ane, endnu seer jeg ingen Ulykke.

Ane. Ja, men det varede inte længe, skal jeg sige vos, førend den Kjøbenhavniske Herre havde faaet min Mand saa godtroendes, at jeg og vor gamle Faer inte vidste af det, førend han alt var kommen for dybt i det med ham. Denstidsens han inte kunde faae ham til at sælge Gaarden, skal jeg sige vos, snakkede han ham for, at han skulle tjene Penge ved at handle med Dvæg, og min Mand var saa dum og begyndte paa denne Negocie, skal jeg sige vos, og det blev hele vor Ulykke, skal jeg sige vos. — Penge havde Christen inte, og saa skaffede Kjøbenhavneren dem, skal jeg sige vos, men det var inte som andre Penge, de kaldte dem Komiteepenge, som inte galde mere end det Halve mod de andre Penge, skal jeg sige vos, og Christen maatte skrive paa en Tingest, som de kaldte en Bexel, og det var

faa meget som at han skulle betale om tre Maa-
neder, men det skulle være i gode Penge, skal
jeg sige vos.

Sørgen. Det var vist en Gavtyv af
en Tøde, den Kjøbenhavnner, kan jeg tænke.

Ane. Nei men var det inte, nei,
skal jeg sige vos — det skulle være en Kristen
— men Gud bedre os — han hedder Herr
Hund, skal jeg sige vos og de kalder ham
Kommiffair eller Kommissionair.

Sørgen. Naa — var det den Karl,
han er godt kjendt i vor By; men det var
vel inte hans egne Penge, for han skal være
sparsom med at laane sine egne Penge ud.

Ane. Nei men, Pengene tilhørte en
gammel Frue inde i Staden, skal jeg sige vos.

Sørgen. En gammel Frue? hvad
hedder da den gamle Frue, kanskeens jeg
ogsaa havde hørt hende nævne før.

Ane. Ja skam ta den der ret kan hus-
se det.

Sørgen. Men hvad er da hendes
Mand, eller er hun kanske Enke.

Ane. Nei saamæn er hun inte — hun
har vel en Mand, skal jeg sige vos, men hun
styrer det aitsammen, skal jeg sige vos, og

han maae vel være noget stort noget, siden han holder sig for god til at blande sig deri, skal jeg sige vos.

Tørgen. Ho, Ho — hende kjender jeg mæn ogsaa godt; det er vist Frue Slat-tenberg.

Ane. Sa ganske rigtigt! Kjender I hende? da veed jeg hun inte har været ude i Ser By.

Tørgen. So men har hun det, Moer, jeg skal fortælle jer en Passage, unge Hans Morten i vor By havde med hende forrige Aar; men førend jeg begynder paa den, maa I give mig en Sup og en Bid Brød, Moer Ane, for den Historie er lang at fortælle.

(Ane gaaer).

Tredie Scene.

Tørgen (allene).

Naa, nu kan jeg nok faae i mit Hoved, hvordan det er gaaet til agters med min gamle Christen Jensen, naarenstid han er kommen i Kloer paa den Satans Qvinde — hvem hun først faaer fat paa, han beholder

Hverken Huus eller Hjem. — vor Herre er dog en god Mand, at han lader saadan en Sklarensqvinde romstere saa længe; har hun dog bragt mangan ærlig Mand fra Dynen i Halsmen — hm! hm! — man siger dog gierne hver Djævel har sin Tid at regjere i, men hun maa vel være i Vagt med den lede Mand, siden hun kan holde saa længe ud — var hun dog alt en gammel Hex, denstidsens jeg tjente i Staden og endnu kan hun gaae omkring paa Jorden og gjøre ondt — hm! hm!

Fjerde Scene.

Ane (med Smørebød og Brændeviin).

Sorgen.

Ane (skænker en Snaps). See der Sorgen, tag Ser nu en Laar og lad mig saa høre noget om denne Frue, siden I kjender hende saa vel, skal jeg sige vos.

Sorgen (drikker og spiser). Sa men, Moer Ane; det var unge Morten Hans i vor By, I kjender ham jo, nei det er sandt, I kjender ham nok inte. Som nu disse unge

Folk er, saa syntes han, han ikke kunne lade sig nøie med den gode Gaard, han arvede efter sin Fader, men snakkede altid om at kjøbe et Bænge, som laae til hans Gaard, og som just denstidsens var at faae. — Penge havde han inte, men han kiendte en Brændeviinsmand i Staden, hvem han solgte Fløde og Melk, og han viste ham til Ter Kiøbenhavn og han gik med ham til Fruen. Fruen var meget rar, hun lovede ham saa mange Penge, han skulde have, hun kom en Dag ud med ham og Kommissiønairen var ogsaa med; de spadserede om paa al hans Jord, og han trakterede dem det bedste han kunde; Enden blev da at han skulde faae Pengene, naarenstid han kom ind til Byen, og hun skulde have Prioriteet i Gaarden. Min gode Morten Hans var nok saa lystig; han fortaalte mig alt hvorledes han vilde tilfaae sin nye Lod, og alting var nok saa herlig. Han kjørte da ind til Byen, det var en 1500 Rdlr. han skulde have, han kom til Fruen, hun havde alt Papirerne færdige, Morten Hans skriver under, og Fruen gaaer bort for at hente Pengene, som hun sagde, men Papirerne tog hun med sig. Morten Hans spadserer frem og tilbage allene,

Fruen kom ikke, Tiden bliver ham lang; hun maae have mange Penge at rode i, tænkte han, hun kommer nok, men hun kom inte — endelig kommer der en Mand, som Morten Hans havde seet før hos hende, og han saae forundret ud ved at træffe min gode Morten allene der. Morten fortæller ham da, at han ventede den naadige Frue — naa det er min Kone, siger han, og gaaer ind og henter hende. Hun kommer farende ind med Manden og spørger Morten, hvad han biede paa? det vidste Fruen nok, svarede han, han skulde have sine Penge. De har Han faaet betalt hver en Skilling, svarede hun; Morten blev lidt heed om Drengene derved og troede at det var Spøg, men han kom snart paa andre Tanker, da Fruen blev ved at paastaae det, og tilsidst viste ham Døren og gik bort. Der stod min gode Morten, han bad da Manden at tale sin Kone til Rette, han bandede og bad, men det hjalp ligemeget; Manden forsikrede, at det vare hans Kones Affairer, og vedkom ham aldeles ikke; han bad ham da ogsaa at gaae, da han skulde paa Contoiret sagde han, og saa maatte Morten gaae sin Vej.

U n e. Naa og det falder man christne Folk! Stakkels Morten, han kom hverken for tidlig eller for sildig i deres Kløer. Men kunde han da ikke faae Ret paa dem?

T ø r g e n. So mæn paa det Lav. Min gode Morten gif rigtig nok til en Avokat. Men denstidsen denne hørte, at Morten inte havde mange Penge, saa havde han ingen Tid. Morten gif da til en Unden, som var en skikkelig Mand, men han sagde min gode Morten, at naar Mæren vilde bande, saa maatte han betale, da Papirerne vare i god Orden. Som sagt saa skede; Ketten havde vel Lust at faae Kløer i Hende, men hun havde vel mange Gang forhen svoret sig Fanden i Bold, saa at hun mente det dengang inte kunde giøre det værre. Hun giorde Eden, min Morten blev dømt til at betale Pengene, og ovenkiøbet Processens Omkostninger.

U n e. Det kan dog aldrig gaae got med saadanne Menneſter, ſkal jeg ſige v os; men jeg bliver ganſke angelt og bange, min gode Tørgen, over at Chriſten har med diſſe ſkarns Menneſter at beſtille. Varesens han var vel ude af det med dem.

Tørgen. Ja ja Moer, det vil give sig i Enden; jeg for min Part vilde lige saa gjerne have at bestille med den skinbarlige Satan som med den Qvinde; men Kloffen er mange og jeg behøver Hvile, dog først skal jeg see til mine Bæster. Christen bliver vel i Staden i Nat. Gud være med Ser. God Nat.

A n d e n A c t.

Første Scene.

(Skuepladsen er Commissionair Hund's Bolig).

Hund. Afse. Schambel.

Hund. Ih see god Morgen! god Morgen mine Herrer! allerede saa tidlige paa Færde?

Schambel. Ja Herr Hund, det gamle Drdsprog siger jo: Morgenstund har Guld i Mund, og Guld vil man jo forbandet gjerne tjene; men jeg lader mig ogsaa nøie med Sølv, ja med Papir — er jeg ikke Patriot? Kan man forlange mere? og dog er det man-

gen Gang haardt nok nu for ærlige Mænd at tjene nogle af de forbandede Klude; det have vi maattet sande idag Hr. Confrater. Efter Aftalen igaar begave vi os i Morgenstunden til den arme Djævel, Kammeraaden, som er i saadan Knibe for Cassemangel, og fremsatte ham de billigste Conditioner efter Tid og Omstændigheder. Vi sloge endog af hvad der igaar aftaltes og forlangte kun Beviis for 800 mod at udbetale ham 500; men idag havde Piiben faaet en anden Lyd, vi mærkede strax noget høimodigt i hans Bæsen; vi lod ham mærke, at vi nok vare søielige — vi sloge af —

H u n d. Det var dumt, og havde jeg kun været med! jeg veed bestemt at han inden Fredag skal aflægge Regnskab og afgive Beholdningen, havde det kun blevet ved vor Aftale — han havde med Glæde skrevet under — og havde jeg kun —

S c h a m b e l. Men kæreste Ben! lad mig dog faae Taler til Ende! saa vil de snart indsee, at al vor Strænghed havde hjulpet ligesaameget som vor Søielighed — vi sloge af som sagt — hjælp intet — vi sloge af indtil 600 — hjælp intet. — fort at fortælle, det hele endte med at vor Hr. Kammeraad meldte

os at han ikke behøvede vor Assistance, da han var blevet hjulpen, og af hvem? mener Hr. Confrater, af hvem?

Hund. Ih nu — maaskee har vores værdige Ven Hr. Dorch der giort sine Hoser grønne, han er jo en drivtig Mand, og har store Bekjendtskaber —

Schambel. Ikke truffet, bøistæredé, hør og lee og lee atter og lee deres Mave itu — en Schmaus, en Schmaus, gamle Hartvig har taalet ham Pengene reent ud og, ha, ha, ha, og ha, ha, ha, au min Mave, min Mave, — mod simpel Bexelrente! mod simpel Bexelrente! oh du skinbarlige Dumrian!

Hund. Nei Dumrian er Schmausen ikke — han maae have sine Procents paa anden Maade — der er vel et eller andet Privilegium, som søges af en anden Schmaus, eller — fort der er noget under — (han grunder) mod simpel Bexelrente! nei nu er Verden reent gal! en Tode laane paa simpel Bexelrente!

Uffe. Ja Hr. Hund — Manden kunde vel ogsaa læse Bestyrtelsen i vore Ansigter; thi han smurte os strax om Dreene med en Fabel, som lod saaledes, at en Ven af ham var i gaar Aftes gaaet hen til Schmausen og

med hjertebrækkende Død forestilt ham Familiens forestaaende Ruin, og havde vort Schmausen, ha, hæ, ha, saa at Pengene vare slupne ud af ham, og mod simpelt Bexelrente, ha! ha! ha! (De lee alle tre).

Anden Scena.

Niels. De Forrige.

Niels. Her er den Bonde ude, som jeg sagde Herren havde været her i gaar Aftes — jeg kan ikke blive af med ham nu. —

Hund. Lad ham blot tøve et Dieblif.
(Niels gaaer).

Tredie Scene.

Hund, Kasse, Schambel.

Hund. Sa see, der er nu en Casus mine Herrer! meget er der vel ikke at for tjene; men den som foragter det lidet, faaer aldrig det større. Der er en Bonde ude

fra Gjentofte, de har vel seet ham ofte hos mig; de veed jeg har skaffet Fru Slatenberg ham, hun piller vel Kjødet reent af ham, men Knofterne ere maaskee ikke at foragte. I Dag er den sidste Dag af Løbemaaneden paa hans Verel-Obligation til hende — betale kan han Fanden ikke, thi den er paa 1800 Rdlr., men imod en god Dufør giver hun nok Kjøb, og det er om saadan et par Lapper at den arme Djævel vender her hos mig. Har der nogen af mine Herrer Lyst til at indlade sig i denne Handel?

Schambel. Hvad Sikkerhed er der?

Hund. Sikkerheden er rigtig nok ikke stor, men desto større er Gevindsten; og Staffelen er nu i saadan Knibe, at det ikke kommer ham an paa et Nul meer eller mindre.

Schambel. Ja det er nu got nok min kjære Hund; men er der da intet af hvad de Store kalde Nips, s. Er. et par Uhre eller deslige?

Hund. Jo et gammelt Solvblommeuhr pleier han rigtig nok at trække op engang imellem, men om han har det med sig i Dag, veed jeg ikke.

Schambel. Nej min kjære Hr. Hund!
 har han ikke større Sikkerhed, end et gam-
 melt Sølvslommeuhr, saa er der intet at
 gjøre ved den Handel. Jeg maae paa Børsen,
 men forglem nu ikke at gaae hen til Ur-
 tekammeren; hans Buxel-Obligation er i
 Morgen udløben. Adieu sødeste Ven!

(gaaer).

Fjerde Scene.

Asse. Hund.

Asse. Men kjære Hund, er da den
 Bonde saa fattig, at han aldeles intet ejer
 mere?

Hund. Meget har han vel ikke, dog
 troer jeg nok at der endnu kunde være noget
 at fiske; kan De derfor undvære et par Hun-
 drede Rigsdaler, saa laan ham dem kun, at
 han dermed kan stille Frue Glattenberg for
 det første tilfreds.

Asse. Sa, ja, jeg vilde gierne, men
 de veed bedst selv at jeg i denne Tid er ganske

B

læns. Den forbandede Proces om Gaarden i Lyngbye! — husker De ikke meer hvad den kostede mig? Jeg maatte allene betale 500 Rdlr. til Vidnerne og dog vidnede de Hunde ikke hvad de havde lovet. I Gaar fik jeg Regningen fra Procuratøren — Ijo jo jeg skal huske den Proces.

Hund. Ja det er min Siel sandt, det havde jeg nær glemt; men Tiden bliver vel Bonden lang, vi faaer vel at lade ham komme ind.
(Han aabner Døren).

Femte Scene.

De Forrige. Christen (kommer ind med mange Buk).

Hund. Naå min fiære Christen! jeg hører at han allerede er kommen til Bys i Aftes — men jeg var i Selskab og kom sildig Hjem. Jeg veed hans Grinde — det er vel det samme som i Gaar?

Christen. Ja Hr. Hund! De veed bedst selv min Forlegenhed, og jeg har stolet paa deres Løfte at blive hiulpen i Gaar; i

Dag er jo den sidste Dag, og saa har jeg vist Fruen paa Halsen.

Hund. — Ja ja det veed jeg nok, min Kjære Christen! og jeg har ogsaa gjort mig al muelig Umage — men der er ingen Penge iblandt Folk. De forbandede Tøder have strabet alle Pengene sammet, saa at det neppe er muelig at bringe 100 Rdlr. tilveje — ikke sandt Hr. Uffe?

Uffe. — Jo visseligen er det saa, jeg har saa vist og sandt rendt den hele Bye rundt i Gaar for at strabe Penge sammen — men hvor jeg kom var der ingen, og til Tøderne vilde jeg ikke gaae, thi der hedder det at skrive sig for det tidobbelte, og saa faaer man dog neppe andet end Committeesedler.

Christen. — Ih Gud hielp mig arme Mand! jeg tør inte reise hjem uden at jeg har snakket med Fruen, og til hende tør jeg inte komme med tomme Hænder; det veed Hr. Hund nok, at med bare gode Ord kommer man ingen Wei med hende. Herren maae endelig see til paa en eller anden Maade at hjelpe mig denne Gang, hvad det saa skal koste mig.

Hund (giver Afse et Bink at han skal gaae). Ja naar jeg blot vidste en Udvei, min kjære Christen, han veed jo at jeg har hjulpet ham før.

Afse. Ja jeg maae gaae min Wei —
 Adieu Hr. Hund, Adieu min gode Christen!
 (gaaer).

Siette Scene.

Hund. Christen.

Hund. Naa det er sandt, Christen, min Kone huster mig paa Smørret, har han det med? det er noget længe siden der var Tale om det.

Christen. Ja gode Herre, det er vel saa, og jeg bragte vel et Par Pund med igaar Aftes, som de tog imod i Risckenet, men det jeg har lovet skal jeg holde som en ærlig Mand; vi har havt Uheld i denne Tid med vor bedste Ko, hun har tabt paa Mælken saa at vi inte har kunnet komme til at fjerne; de Par Pund, jeg havde med ind, har jeg maattet kjøbe ude i vor By, ja men har jeg saa.

Hund. Sa jeg troer ham vel, Christen. Men hvad Pengene angaae, da veed jeg ingen Raad. Selv har jeg dem ikke, og en af mine Bekjendte, som vel har dem, han forlanger godt Pant og god Douceur. Et Par Hundrede Daler maatte han vel have for at faae Dilation hos Fruen idag, og dem faae, vi ikke uden Pant, — han har jo sit Uhr der, lad see engang, hvormeget kan det vel vare værd?

Christen (trækker Uhret langsom op). Uhret, gode Herre, har jeg arvet efter min Farfaer, jeg vilde nødig af med det. Herren kjender mig jo som en redelig Mand, naar han siger god for mig, saa kansteesens at jeg nok fik Pengene uden Pant.

Hund. So, paa det Lav — nei, Christen, saa kjender han ikke Folk som har Penge; havde jeg dem selv, saa veed han, jeg forlangte intet Pant, og heller ingen Douceur, men jeg er just saa fattig som en Kirkerotte.

Christen. Naa, hvad mener Herren da, naar jeg nu giver Uhret og skulde faae 200 Rdlr., hvordan skulde det da blive med Douceuren?

Hund. Ja, min gode Mand, Uhret veed han nok er ikke meget værd, for en 16 til 20 Rdlr. faaer man det bedste Sølvuhr, Nogen vil bære; har han da ingen anden Smaating taget med sig? ingen Sølvstkeer? gamle Penge? ingenting?

Christen. Nei men og fanden har jeg inte — jeg var inte betænkt derpaa, da Herren havde lovet mig saa sikkert at jeg skulde faae Pengene.

Hund. Ja det er vel saa, min kiære Christen, men hvem skulde ogsaa tænke at de forbandede Tøder skulde kunne trække alle Penge saadan sammen, at det er som Fanden havde taget ved dem alle — men lad see engang, hvordan han kunde hjælpes; jeg har ikke Pengene, det veed han, men jeg kjender een, som har dem, men han er dyr — et Breviis paa 400 Rdlr., forfalden om 8 Dage og Uhret i Pant, saa tænker jeg nok han maaskee lod sig overtale for min Skyld, men jeg veed, han gjør det ikke for Andre.

Christen. Ih du min Herre og Gud, det er jo værre end en Tøde — skrive 400 og faae 2, og mit gamle gode Uhr i Pant — det

er haarde Conditioner, Herre — skulde det
inte være , , ,

Syvende Scene.

Frue Slattenberg. De Forrige.
(Christen bliver bestyrtet og vil undgaae at sees
af hende).

Frue Slattenberg (bliver ham vaer).
Sh see, nu kommer jeg jo ret beleiligt — har
han Pengene med, Christen, han veed jo idag
er den sidste Dag.

Christen (skielvende). Sa jeg veed det
men og sanden naadige Frue, jeg staaer just
her og taler med her Hund, for han har lovet
at skaffe mig dem.

Hund. Jeg har jo ingen Penge, min
Kjære Christen, det veed han jo nok, men jeg
har lovet at gjøre mig Umage og det har jeg
gjort, men de forbandede Tøder — det er ikke
min Skyld.

Frue Slattenberg. Sa jeg maa have
mine Penge, jeg skal ud med en stor Summa
imorgen den Dag, saa jeg kan ikke hjelpe ham,
min gode Mand, saa gjerne jeg vilde; mine

Penge maae jeg have og det i denne Dag, nu
 veed han Beseed.

Christen. Men, naadige Frue, er der
 da ingen Redning for mig arme Mand? jeg
 vil gjerne indgaae alle Conditioner, og Fruen
 husker nok jeg har ikke faaet meget af det, som
 Obligationen lyder paa. For min Kones og
 mine Børns Skyld maae Fruen have Barm-
 hertighed denne eene Gang.

Frue Slattenberg. Jeg har sagt
 ham mit bestemte Svar engang for alle, idag
 inden Klokkeren 12 maae jeg have mine Penge.
 Men jeg havde et Ord at tale med Hr. Hund.

Hund. Behager Fruen at træde ind i
 dette Bærelse. (De gaae).

Ottende Scene.

Christen (allene).

Kaa Gud hjælpe mig arme Mand! nu
 staar jeg der, det kalder man at være i Jøde-
 Fløer — de straalet over Jøderne — jeg kiender
 ingen Jøde, men mon de kunne være værre?
 200 Rdlr. skal jeg faae og skrive mig for 400

— og betale om 8 Dage, og naar jeg saa ingen Penge har — ja hvad saa? saa skrive paa ny igjen, og saa til evig Tid. Nei denne Gang vil jeg dog søge selv at redde mig. En Hundreddalers Seddel har jeg dog, den vil jeg prøve at stoppe Fruen i Haanden, hvem veed, naar jeg bander høit og dyrt paa jeg ikke kan skaffe mere, om hun ikke lader mig slippe dermed — forsøge maae jeg det — jeg vil gaae hjem til hende.

Niende Scene.

Hund. Christen.

Hund. Nu min kære Christen, skulde vi komme til en Ende med Sagen — hun er stræng, det hørte han, og Penge maae vi skaffe, altsaa Vilkaarene maae vi vel finde os i.

Christen. Ja, gode Herre, der bliver vel intet andet for; men jeg skal just nu op paa Torvet, for at sende et Bud hjem med en Bonde fra vor By, saa skal jeg strax være tilbage hos Herren.

Hund. Ja, gjør det da, saa skal jeg see at faae Pengene, men længe maae han ikke blive borte.

Tiende Scene.

(i Frue Slattenbergs Huus).

Frue Slattenberg. Christen.

Frue Slattenberg. Nu min kjære Christen, kommer han nu med Pengene, det er kjønt at han er en akkurat Mand.

Christen. Nei Gud bedre os, naadig Frue, det er ikke saa vel. Penge kan jeg inte skaffe i Dag, men længe skal det med Guds Hjelp ikke vare; naadig Frue maae give lidt Taal; hun har Guds Løn for at hjelpe en fatlig Mand med Kone og Børn.

Frue Slattenberg. Jeg har sagt ham Christen, jeg kan ikke give ham Opsættelse, ikke en Dag, ikke en Time; betale maae han inden Klokker 12 i Dag.

Christen. Na, naadige Frue, for min Kones og mine Børns Skyld, kan jeg inte faae

Respit? Gud lønne Jer, I vil dog inte rungenere en fattig Mand.

Frue Slattenberg. Ih hvad kommer mig den Snak ved! jeg har sagt ham, jeg kan ikke hjelpe ham; mine Penge maae jeg have og kan han ikke skaffe mig dem, saa maae jeg see hvordan jeg kommer til dem.

Christen. Men, naadige Frue, jeg har en Hundredalers Seddel, kan den inte være nok for et Par Dages Dilation; saa har Hr. Hund lovet mig at jeg skulde faae Penge, ja men har han saa.

Frue Slattenberg. Hundred Daler — hvor vil han hen, naar jeg skal have 1800 Daler; er han fra Forstanden, Mand? troer han at jeg kan betale den, der skal have 1800 Rdlr. af mig med 100. Var det et Par Hundrede, saa kunde jeg maaskee dog hjelpe mig i nogle Dage, og saa, for at tjene ham, kunde jeg tage imod dem, men et Hundrede, det er det samme som intet.

Christen. Na jeg arme Mand, hvad skal der da blive af mig? hvad skal jeg da gribe til. Men naadig Frue, nu har jeg inte mere end de hundrede Rigsdaler, og kan inte skaffe mere, hav nu Barmhertighed denne

Gang, naadige Frue, for min Kones og mine Børns Skyld, tag de Hundrede Daler og lad mig faae Respit et Par Dage.

Frue Skattenberg (affides). Jeg skal nok narre Dig! (høit). Sa det er betsamme min Kiære Christen!, jeg vil vise ham at jeg ikke er haard, jeg vil tage de Hundred Daler (han giver hende dem) og see om jeg kan hjælpe mig et Par Dage, men saa er der ingen Naade mere, det siger jeg ham, saa maae Pengene ligge færdige og ingen videre Dpsættelse maae han vente.

Christen. Gud velsigne hende, naadige Frue, Gud lønne hende, nu kan jeg dog komme fornøjet hjem til Kone og Børn, Adios.
(gaaer).

T r e d i e A c t.

Første Scene.

(Skuepladsen er i Amfels Huus i Gjentofte).

Amfel (blader i nogle Papirer).

Hvordan? 30 Rdlr. i en Uge? det er for meget — lad see — 7 Rdlr. 3 Mk. — den Artikkel kan gaae reent ud — den ogsaa — det udgjør dog 45 Rdlr. om Maaneden, de kan spares. Til Fattige 250 Rdlr. — det er vel meget — Mængden ere Bedragere, det veed jeg med Visshed — de have bortødslet alt, og nu vil de jeg skal føde dem — men! i denne Uge skal jeg dog passe bedre paa, at det ikke skal løbe saa høit op — Mængden ere Bedragere, det maae jeg altid huske, der er kun een som kjender de sande Trængende — kjendte jeg dem kun alle.

Anden Scene.

Amfel. Johan.

Johan. Hvad befaler Herren at drikke:
Wiin eller Ol?

Amfel. Har jeg ikke sagt ham, jeg
vil intet have uden Ol? er det nu Tider at
drikke Wiin.

Johan. Sa men Herren glemmer nok,
at Doctoren har sagt at Herren havde godt
af Wiin.

Amfel. Sa det troer nu Doctoren,
men jeg veed det bedre, jeg finder mig lige-
saa vel ved Ol som ved Wiin; og jeg vil have
Ol.

Johan. Som Herren befaler — der
er en Sammer over al Maade henne i Byen
hos en Bonde; Herren hørte nok en Bogn
kjøre forbi nylig; det var Kettens Folk, som
kom fra Byen for at gjøre Indførsel. Kone
og Børn. —

Amfel. Hvad gaær det mig an? hvor
for fortæller han mig det? hvad har jeg med
Kettens Folk? Bonden har vel spillet og
brukket op sin Formue, saa komme Credito

terne og deler Stumperne, det skeer jo hver Dag. —

S o h a n. Herren har ellers intet [at befale?

A m s e l. Nei — men — ja — hvad var det nu — han snakkede om Kone og Børn; de ere ikke vel tilmode kan jeg tænke. —

S o h a n. De hyle saa at man kan høre det ude i Gaarden. Manden var ikke hjemme da Kettens Betjendte kom. Gud veed. . .

A m s e l. Ja det er godt, gaae kun — hør engang han kan gaae ud paa Marken og hent mig af de Urter jeg faaer til Salat.

(Tjeneren gaaer).

Tredie Scene.

(i Christen Tensens Huus).

Christen. Ane. Tre Børn.

To Kettensbetjente.

(Ane staer midt paa Gulvet og jamrer sig, Børnene klynge sig om hendes og græder)

Christen staaer taus og hælder sig til en
 Dag, Rættensbetjente see ud af Vinduet).

Første Betjent. Hr. Hund bliver
 længe borte — han sagde at han kun havde et
 Grinde her i Nærheden; men den gode Herre
 har mange Grinder; det er ikke første og bli-
 ver vel ikke sidste Gang vimaae gjøre denne
 Tour med Ham.

Anden Betjent. Han talte om at
 vi snart skulle med ham til Bagsværd; man
 faaer sig dog en/og anden Landtour ved
 samme gode Leilighed.

Fjerde Scene.

Hund. De Forrige.

Hund. Ih see god Dag, min Kjære
 Christen, han falder jo ganske i Tanker, jeg
 tænkte ikke igaar, at jeg saa snart skulle be-
 søge ham; men nu havde jeg just et Grinde
 her i Byen og saa maatte jeg love Fru Slat-
 tenberg at afgjøre hendes Sag med ham.

Han veed nok at igaar var den sidste Løbedag, altsaa maae han finde sig i sin Skjæbne.

Christen. Na gode Herre, Fruent kan dog inte være saadant Umenneske, hun lovede mig jo igaar Respit i to Dage; og jeg betalte hende jo derfor, aa gode Herre, hjælp mig for min Kones og mine Børns Skyld.

Hund. Sh min gode Mand, han behøver jo ikke min Hjælp, han er jo Mand for at hjælpe sig selv — han veed nok, at jeg igaar lovede ham at gjøre mig Umage for ham; jeg maatte gaae paa fem Steder, førend jeg fik det jeg havde lovet ham; jeg ventede og ventede — jeg forsømte vigtige Forretninger i Byen — hvem der ikke kom det var Christen Tensen — see det er jo Beviis at han kan hjælpe sig selv; hjælp sig ogsaa nu min gode Mand; (tager Papirer op af Lommen) see her er hans Obligation, kan han betale den?

Christen. Nei — Gud bedre det —
saa jeg kan inte; men kjære gode Herre . . .

Hund. Her hjælper ingen Snar, det
er Penge, som skal til — har ham dem?

Christen. Nei det veed Herren nok
jeg inte har; men . . .

Hund. Sa der hjælper nu ingen men,
og vi have Knap Tid, altsaa faaer vi til at
begynde.

(Rettenstbetjente tager Papirer op).

Femte Scene.

Umsel. De Forrige.

(Han gaaer lige hen til Konen, og undgaaer at
kjendes af de øvrige, som ere beskjefstigede
med at opskrive Møblerne, og ingen Deel
tage i denne Samtale).

U m s e l. Hvad gaaer her for sig, min gode Kon: ? giv sig til Taals, det kan jo nok blive bedre — hvem lader giøre Indførsel hos Ter.

A n e. Na gode Herre, det er en Fru i Byen, skal jeg sige vos, min Mand gav hende 100 Rdlr. igaar Aftes, for hun skulle give ham Udsættelse i to Dage, skal jeg sige vos; og saa sender det skarens Menneſte Retensmidler idag, for det er 1800 Rdlr. han skylder hende, skal jeg sige vos. Na Gud hjælpe os! Gud hjælpe os! skal vi nu gaar fra Huus og Hjem — og vor gamle Faer, han er inte hjemme, skal jeg sige vos, han tager sin Død deraf, naar han kommer (hun græder).

U m s e l. Giv sig dog til Taals, gode Moer, der kan vel være Raad, 1800 Rdlr. er mange Penge; hendes Mand har vel svoret

og levet lystig kan jeg tænke, saa følger der ikke andet paa.

Ane. Nei, paa det Lav, gode Herre, der er inte ædruligere Mand i Byen end min Mand, og vi levede godt og vel, skal jeg sige vos, og slog os godt igiennem indtil min Mand kom i kast med den Herre der staaer; han fik ham til at handle med Qvæg, og saa kom min Mand i Kløerne paa den Frue i Staden, fordi han ikke altid havde Penge, skal jeg sige vos, og saa var det forbi med os.

(hun græder).

Umfel. Naa naa min gode Kone, hold dog op at græde — siig til Folkene at de skal faae Penge.

Ane. Det kan ikke hjelpe, gode Herre, for de veed at vi have intet.

Umfel. Nei, jeg vil betale dem; det er jo 1800 Rdlr. — ja dem vil jeg betale,

men saa maae I herefter holde bedre Huns,
og saa ikke fortælle til noget Menneſte at jeg
har betalt for jer, hører hun!

U n e (maaler ham med Vinene). Herren
vil betale for os — naa Gud lønne ham, men
nu? ſtrar? hvad gode Herre? for nu taer
de vel alt vort Pif og Pak ud af Huſet, og ſaa
kommer vor gamle Faer. . .

U m ſ e l. Jeg vil betale ſtrar — ſiig
dem det.

U n e (til Hund). Her er en Mand, ſom
vil betale for min Mand, han vil betale ſtrar,
I maae ikke ſkrive mere! aa Gud lønne ham!

H u n d (betragter U m ſ e l, ſom ſeer ud af
et Vindue og undgaaer at kjendes). Det er
vel den Herres Spøg — maae jeg ſpørge hvem
han er?

Amfel (uden at vende sig om). Jeg tænkte det var ham nok at kiende mine Penge, jeg ønsker ikke at gjøre hans Bekjendtskab.

H u n d. Forstaaer sig, forstaaer sig, naar Pengene betales, saa har jeg intet at spørge om hvem der betaler — jeg er kun Commissionair — det er ikke mine egne Affaires — altsaa naar Herren behager at betale, saa have vi intet her at gjøre — det er kun 1800 Rdlr.

Amfel (tager nogle Penge op og tæller dem). Saa mange Penge har ieg ikke hos mig, men

Siette Scene.

Amsel. Johan. De Forrige.

(Tjeneren bliver bestyrtet ved at see sin Herte
og vil gaae igjen).

Amsel. Hvem har havt Bud efter
ham? han vil dog ikke søge Urter her? men
siden han er der, saa gaae engang hjem, der
ligger paa mit . . . Skatol . . . dog nei, jeg
kan selv gaae. Om nogle Minuter skal denne
Karl komme med Pengene.

(i det han vil gaae til Døren, kjendes han af
den ene Betjent, og Navnet Amsel gaaer
som en Løbeild igjennem den anden til
Hund, hvorefter de alle tre strabe og
bukke).

Hund (under mange Buk). Ih Gud
bevares, højestærede Hr. Amsel, behøves ikke,
behøves ikke — Deres Navn er Borgen for

tusend Gange denne ubetydelige Fordring, jeg behøver kun at melde Frue Slattenberg, at deres Velbaarenhed interessere dem for Manden, saa vil han aldrig meer blive krævet — det var ogsaa kun denne Gang for at gjøre ham lidt bange, for han laaner og laaner og tænker aldrig paa Betaling, den gode Mand — altsaa jeg tør melde Fruen at deres Velbaarenhed vil betale denne lille Summe.

Umsel. Vil han vie noget skal Pengene komme her, jeg ønsker intet at have med Frue Slattenberg. Jeg har just sluttet et Kiøb med denne Mand om noget, hvorfor jeg skal betale ham den Summa.

Hund. Bevares, bevares, deres Velbaarenhed, behøver ikke, men siden de endelig vil have det, saa skal jeg høre herind siden, jeg har just nok et Wrinde her i Byen, Underdanige Tjener, velbaarne Hr. Umsel (under mange Buk gaaer han og Betjenterne).

Syvende Scene.

Amfel. Christen. Ane. Tjeneren.

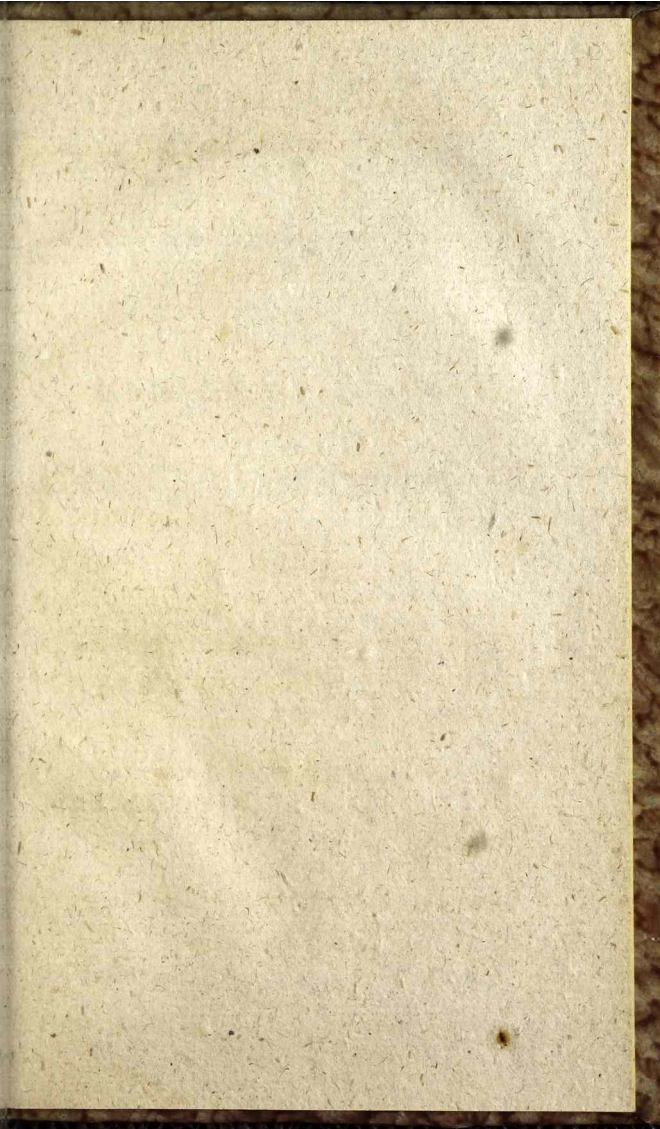
Amfel. Sa denne Gang vil jeg hjelpe ham min gode Mand; men mærk sig vel, kun denne Gang, indlader han sig oftere paa Speculationer og Laan, saa mag han intet vente af mig, og Nummer to, dersom han siger til noget Menneſte at jeg har givet ham Penge, vil jeg aldrig see ham for mine Dine.

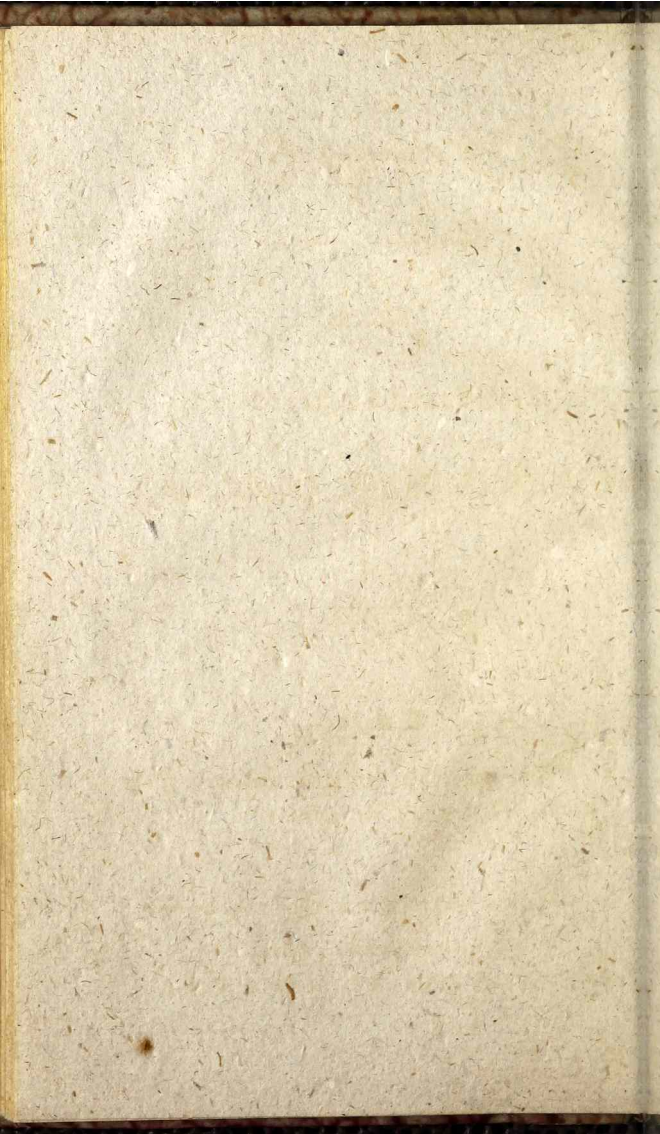
Christen. Nei, gode Herre, nei, aldrig noget Menneſte ſkal høre et Ord derom af vor Mund, men Gud allene ſkal høre vor Bøn for ham ſeent og tidlig. (De ville med Magt kysſe hans Hænder, han river ſig løs fra dem og gaaer bort med Tjeneren, de ſtrække Hænderne ud mod ham).

(Dækket falder).

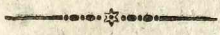
(Ende paa Stykket).

De Kristne Bøder.

No. 2.

Et Skuespil i tre Acter,

Sidestykke til vor Handtering,

af

C. Peter sen.

Motto.

”Naar man kaster en Steen mellem en Flok
”Hunde, saa piber den, der rammes.”

Kiøbenhavn, 1816.

Paa Forfatterens Forlag, trykt hos J. N. Schist

Dr. Johann Jakob

1711

et Christoph

Katholische in der Stadt

in

1711

Dr. Johann Jakob
Katholische in der Stadt

Dr. Johann Jakob
Katholische in der Stadt

Personerne:

Hr. Hund, Commissionair.

Hr. Schambel, Kjøbmand.

Hr. Und.

Mad. Und.

Hr. Længe, Kjøbmand.

Hr. Raft.

Hr. Dnnier.

1797

Dr. James M. Smith

Dr. Samuel Johnson

Dr. King

Dr. Lee

Dr. Taylor

Dr. White

Dr. Young

—

F o r t a l e.

Et anonymt Brev til mig af følgende
Indhold:

”Deres Belædelhed har af en saare riig Materie udtaget enkelte Scener som Stof for det af Dem udgivne Skuespil, der gjør saa megen Ofsigt. Som Bestyrer af et af Byens bedste Privattheatre har jeg med megen Interesse læst Skrivtet og fornemmelig overveiet hvorledes jeg skulde kunne faae dets Roller besat, saa at det kunde gives paa vort Theater: dertil seer jeg en Muelighed, men forinden

jeg foredrager mine Medcolleger Sagen, saa tillad at jeg gjør Dem opmærksom paa, at Stykket er vel kort til at holde ud i een Aften, og er af den særegne Natur at jeg intet veed, der godt passede som dets Pendant, naar undtages Hr. Taarups Oversættelse af unser Berlehr, men som han jo har bestemt for den kongelige Skueplads. Nu er Spørgsmaalet, skulde ikke den megen Interesse, hvormed Publicum har optaget Deres Stykke, bevæge Dem til at levere os en Fortsættelse? Paa Wemne mangler det vel desværre ikke, og De behøver sikkerlig ikke længe at betænke Dem, førend De har Stof nok til flere Stykker af samme Art. Skulde jeg ved disse Linier have formaaet Dem til nok en Gang at tage til Pennen, vilde det glæde mig, og den Kreds, der med mig skal moere sig over

en og anden Person af Hr. Schambels & Compagnies Consorter."

Har givet Anledning til nærværende Fortsættelse af Skuespillet "de kristne Søder," som af det Bifald, dette er optaget med, tør haabes ej at være Publicum ukjerkommen. At der ikke fattes paa Emner til adskillige Fortsættelser, har Brevets Forfatter fuldkommen Ret i; skulde jeg blandt de mange, jeg har at vælge imellem, have truffet dem, som vare Dagens Bys værdigst, skal det glæde mig,

At disse mine Opuscula skulle vinde Alles Bifald, har jeg aldrig haabet, og mine Tænker herved concentrere sig i Mottoet paa nærværende Stykke — at jeg mindst skulde behage en vis Recensent, vidste jeg, førend han gjorde sig den Uleilighed at fortælle mig det paa

Prent. Andre, der ikke have Klister i
 Dinene, kappes om at yttre mig Bifald,
 og at meddele mig Stof til mine drama-
 tiske Ubetydeligheder, og det i saadan
 Mængde, at No. 2 neppe kan optage
 alt, og i saa Fald skal det glæde mig i
 No. 3 at kunne see ind til min Hr. Recen-
 sent. Næst mine Medborgeres opmun-
 trende Bifald, er Haabet om at kunne
 virke til de kristne Tøders moralske For-
 bedring, den kiereste Løn for mit Ar-
 beid.

Første Act.

Første Scene.

Hund (allene).

Forbandet nok, at jeg gik Glip af den Stæg,
 der havde jeg jo neppe Reisen til Gjentofte
 betalt, for Fru Slattenberg betaler mig Fan-
 den ikke noget. Hvilken Satan der ogsaa skul-
 de sende den gamle Smaus derhen, og det
 just i det Øjeblik — Han tænker vel at skaffe
 sig en Plads i Himlen ved denne Handling. —
 Dog der maae sikkerligen være noget andet
 under. Maaskee Bondens Jorder stikker ham
 i Vinene, da de ligge saa fordeelagtige for
 ham. Sa flaaes skal Du, min kjære Kristen,
 dennegang kom Din Hud ikke i Christnes Hæn-
 der men i Jødens — dog Dig kan det vel

være ligemeget, for jeg tænker ikke at det vil vare længe inden jeg har dit Besøg igien, og saa Gud hielp Dig! Reisen maae jeg dog have betalt.

Anden Scene.

Schambel. Hund.

Schambel. God Dag sødeste Ven!
 Raa hvordan gik det med Urtekammeren —
 fik De Penge? hvad? Jeg vil dog ikke haabe —

Hund. Nej højestærede Hr. Schambel!
 Penge fik jeg ingen af, men i Haab om at
 kunde presse noget af Dnkelen, den gamle Poul-
 sen, lod jeg ham ifølge vores Aftale sætte ved
 Bingebeinet i Slutteriet.

Schambel. Ja ja sødeste Ven! det
 er nu godt nok — men at vi kun ikke have
 været for hidfige — thi sødeste Ven veed nok
 at Krabaten kunde faae i Sinde at skraale om
 Ager og deslige som nu Brug er; og vel
 slap man med en Sed derfra, men Opsigt,
 sødeste Ven, gjør det dog alletider. Var der
 Nøt intet andet for?

Hund. Nej Hr. Schambel! Ved den levende Gud! Hverken Sikkerhed eller Constanter.

Schambel. Da er det dog en slem Sag — thi betænk, sødeste Ven, om vi nu faaer en Proces paa Halsen — hvad den koster — og saa Krabatens Kost og Logie ovenikjøbet,

Hund. Hvorledes Hr. Schambel, jeg maae oprigtigen sige Dem, at jeg mindst havde ventet at høre Dem tale saaledes. De maae være forsikkert at jeg for ingen Anden end for Dem havde paataget mig denne ubehagelige Commission, thi endnu hører jeg, ved den levende Gud! den forfærdelige Hulen og Skraalen af Kone og Børn; man er dog Menneſte — man har selv Familie, den forfærdelige Larmen gjør en næsten blødhjertet. Nej Hr. Schambel, vær De vis paa at havde jeg ventet, at De vilde været misfornøiet med dette mit Foretagende, var det paa min Vre aldrig ſteet; men hvor kunde jeg vente det, da vi jo i Gaar gjorde en reen Uftale, at enten ſkulle han betale eller ogsaa sættes i Slutteriet.

Schambel. Naa naa, sødeste Ven! De misforstaaer mig ganske; det er langt fra at jeg er misfornøjet med Dem, og naar var jeg vel det; det er paa Skjebnen jeg er vred, at jeg næsten aldrig kan være uden saadan Bryderie. Men apropos sødeste Ven, De talde igaar om en Hr. And — hvor bliver han af? Kommer han til mig eller ikke?

Hund. — Ja — endnu har jeg ham vel ikke ret fast; det lader som han nødig vil til — han synes endnu at haabe andre Udflugter; men en Udvei vidste jeg han stolede stærk paa, og den har jeg forpurret — kort, højstærede De er saa sikker paa ham som om De alt havde ham — han maae idag eller imorgen indfinde sig; jeg har ikke forglemt at give et Bink til en Creditor, han har, for at han ikke skal have for megen Tid at betænke sig. —

Schambel. Tak, sødeste Ven, De handler som Broder for mig. Vær vis paa min Erkjendtlighed — naa hvad gjøre vi nu ved Urtekræmmeren? Konen besørger nok til Dnkelen Efterretning om at vi have ham, og saa indfinder vel denne sig. Altsaa, sødeste Ven naar de hører noget til vores Hr. And, saa seer jeg Dem vel hos mig.

Hund. Det skal i^{ne} mangle — vær
fikker derpaa. —

Schambel. Sa saa Adieu, sødeste
Ven, vi sees igien!

Exedie Scene.

Hund (allene).

Du gamle Abekat! du har vel Haar paa
Næsen, men vær vis paa at jeg har Been i
Næsen — du tænkte vel, at det var for din
Skyld at den stakkels Urtekæmmer maatte
dandse, men der fog du rigtig nok skammelig
feil — nei min Broer — for intet gjør man
vel ikke slike Operationer — den Smule, han
skjyldte mig selv, den saaer jeg nok ved samme
Leilighed, men det er heller ikke Sagen; nei
Konen, Konen, hun bliver, ved den levende
Gud! en feed Steg, skulde man haabe; man
intercederer for hende hos Hr. Schambel, det
er at sige, man lover et intercedere for hende,
man lader sig betale en, to, tre Gange, og
man udretter intet — Dinkelen maae dog til-
sidst heranz, men han vridet sig vel en Tid,

og den Tid maae benyttes — der er dog endnu
 endeel Kafee og Sukker i Boutikken, har jeg
 seet, det kan ogsaa bruges — jeg maae endnu
 idag hen at trøste hende, der kan nogen kom-
 me mig i Forkjøbet; thi tjenstagtige Hænder
 er der nok af — hvor, noget er at hole, der
 ere strax hundrede aavne Hænder — mit første
 Besøg, — ja at undskyldte at jeg var et uskyldigt
 Redskab i Hr. Schambels Haand — at jeg
 senere syntes at mærke paa ham at Mandens
 Stjebne ynkedes ham og saa videre, ja det
 gaaer an, her er Conversationen begyndt og
 saa falder det øvrige af sig selv.

(Det banker).

Fjerde Scene.

Und. Hund.

Hund. Ih see god Dag, min kjære
 Und; jeg havde nær ikke ventet Dem; De er
 vel allerede kommen ud af Deres Forlegenhed. —
 En Mand som De har jo Benner nok . . .

Und. Ja, Hr. Hund, vel har jeg Bens-
 ner, men de, som kalde sig saa og kunne hjælpe,

de ville ikke, og de som ere det, de kunne ikke, og saaledes er jeg da lige nær — den jeg saa sikkert stolede paa og som De kiendte, Hr. Mithen han havde idag mange Undskyldninger.

Hund. Oh Gud bevares, kan den Mand ogsaa hitte paa Undskyldninger? det var jo en Ven af Deres Fader?

And. Ja men — Undskyldninger havde han nok af — men jeg kan tænke at han maa skee undsaae sig for, at forlange saamange Renten af mig som han kan faae af andre. Dog, Høere Hr. Hund, hjælpes maae jeg — hvordan? det maae De betænke — De veed hvad jeg kan tilbyde — Penge maae jeg have og det endnu idag.

Hund. Ja, min bedste Hr. And, det er snart nok sagt, men hvor faae vi dem fra? jeg har dem, ved den levende Gud! ikke og ikke heller veed jeg at træffe en Ven pr. Cassé. Men siig mig nu hvormeget behøver De og hvor naar kan De betale det igjen?

And. Jeg sagde Dem jo i Gaar, at jeg endeligen skal bruge 1200 Rdlr., og at jeg venter at kunne betale dem igjen om en Maaned.

Sund. Tillad mig at spørge Dem som Ven, er De sikker paa at faae Penge om en Maaned? det er ikke got at love at betale, naar man ikke er vis paa at kunde holde Ord? det er kunns at komme i Forlegenhed paa Ny; De hører jeg taler som Deres sande Ven.

Und. Jeg takker Dem; og for at vise Dem at jeg anseer Dem for min Ven, vil jeg reent ud sige Dem, hvorledes mine Affairer staae sig. Som Arving efter min Svigerfader har jeg tilgode hos min Curator Hr. Cobsen 3000 Rdlr.; disse Penge skulde jeg allerede har havt forrige Termin, men han har stedse opholdt mig, da han siger ikke at have faaet alle Pengene ind efter min Svigerfader; hvorvel jeg veed at dette ikke er Sandhed, har jeg dog hidindtil havt Taalmodighed, deels af Nødvendighed, thi hvad kan jeg egentlig gjøre ham, og deels for ikke at lægge mig ud med ham. I Forgaars da jeg blev krævet for de 1200 Rdlr. som jeg absolut skal betale i Morgen, gik jeg først hen til Hr. Cobsen og fortalte ham min Forlegenhed, men han forsikkrede mig paa at det var ham en sand Umulighed, først langt om længe gav han mig næsten Løfte om at hjælpe mig, og

bestilte mig hjem til sig som i Gaar, men forestil Dem min Forundring da han tæller mig Committeeesedler op og vil have jeg skal give ham Dvittinger for fuld Betaling. Naturligviis vilde jeg ikke beqvemme mig hertil, og da han hørte det, stræbde han sine Committeeesedler sammen igjen, og forsikkrede mig ganske tørt at han ingen andre havde førend ved Maanedens Udgang, saa kunde jeg komme igjen.

H u n d. Committeeesedler for fuld Betaling! Nej nu har jeg dog ved den levende Gud! aldrig hørt saa galt! og saadan en Mand skal være Curator for skikkelige Folk! Committeeesedler for fuld Betaling! — Hm! Hm! — ja jeg vil see hvad jeg kan udrette for Dem, min kære Hr. And, men De maae belave Dem paa en Transport paa de 3000 Rdlr., De har tilgode; thi uden nogen slags Sikkerhed kan man i disse stemme Tider intet udrette.

A n d. Na ja det faaer jeg vel.

H u n d. Og saa seer De her hen til mig i Eftermiddag.

A n d. Jo, det skal jeg. (gaaer).

Femte Scene.

Hund (allene).

Nu har man ham altsaa paa en Maade — men hvad nu at gjøre? hvor sgaer man Penge snarest og hvor profiterer man meest? Fruen Slattenberg? — nei, ved hendes Affairer er ikke meget at fiske; jeg saaer vel neppe Reisen til Gjentofte betalt af hende. Schambel? nei, han vil have Broderparten og endog lidt til — Moese? ja hos ham sidde Pengene forbandet fast — men Lau? nei, han var for slem sidst, der er ikke tørt Brød at tjene ved den Mands Commissjoner — Saksen? Hengsen? Isler? nei der er vel ingen af dem ved Muffen, — hvorhen da nu i en Hast?
(det banker).

Siette Scene.

Kast. Hund.

Kast. Ih see god Dag, min kjære Hr. Hund, skal jeg finde Dem saa allene?

Hund. Na min bedste Ven! De kommer som De var kaldet — jeg behøver just en Vens Raad i en Casus, som jeg her staar og grunder paa. —

Raft. Ih lad høre den engang; muligens man kunde hitte paa Raad, De kjender min Beredvillighed til at tjene, en god Ven naar og hvor jeg kan, og det er jo ikke første Gang vi have havt hinandens Raad nødvendig — jeg kan tjene med alt undtagen med Penge — dem har jeg ikke.

Hund. Sa see det er hele Ulykken; Penge er det jeg bruger, og Spørgsmaalet er hvor faaer jeg Penge fra? her er en fattig Djævel som er stærk i knibe — der er intet at fortjene ved ham; thi i saa Fald havde jeg forlængst sendt ham til Hr. Ven; — men jeg kjender nu Manden fra gamle Tider og vil saa gjerne hjælpe ham; desuden har jeg givet ham mit Ord paa at finde en Udvei for ham — selv har jeg ingen Penge, hvor skal jeg henvende mig?

Raft. Hvormange Penge skal det til?

Hund. En 2 a 3000 Rdlr.

R a f t. Hillebød — ja det er langt over mine Evner. Men De kjender jo var Ben Hr. Længe, han har Penge nok liggende; den Karl er altid ved Muffen — og naar han seer at der er noget at hale — men flækkeligt maae det være — saa er han ikke seen med at tælle ud.

H u n d. Ja, meget er der, ved den levende Gud! som sagt, just ikke at fiske, men lidet var der vel, og saa lader Manden maafee dog tale sig til — man maae forsøge derpaa.

R a f t. Ja gjør det — men mit Erinde var egentlig til min Hr. Ben at forhøre hvor vore Schavler opholde sig for Tiden — de have jo giort mange Reiser, siden de kom paa Sjællands Bund — havde vi dem kun vel inde, saa var der dog noget at tjene — jeg har vel forsøgt at smøre, men man maae være forbandet forsigtig, at det ikke gaaer os som sidst med Kaffeen.

H u n d. Ja, hvor de nu egentlig i Dag ere, veed jeg ikke gandske; en sikker Ben har jeg overgivet at faae dem indpraktiseret. Det var jo ingen Kunst naar man vilde taget flere med til Hjælp. Men saa skulde ogsaa

flere deele Profiten — saasnart jeg erfarer deres lykkelige Ankomst, har De mig strax hos Dem.

K a s t. — Vel, Hr. Hund, Adieu, god Lykke hos Hr. Længe!

U n d e n A c t.

Første Scene.

H u n d. L æ n g e.

L æ n g e. Altsaa 3000 Rdlr. skulde vore Felia være hans Arv? er De ogsaa sikker derpaa? har De været hos hans Curator? kan vi være sikker paa at han faaer dem udbetalt om en Maaned?

H u n d. Ja jeg er ved den levende Gud fuldkommen vis derpaa, der er intet i Veien. Pengene kan hæves om en Maaned.

L æ n g e. Ja det er nu godt nok, men Vilkaarene? Pengene er rare som De veed, Dis-

122
contoen stiger Dag for Dag; og Penge kan jeg egentlig ikke skaffe, men Penges Værd er jo det samme.

Hund. Forstaaer sig — men hvorledes mener Hr. Længe nu at Tingen kunde afgjøres for den arme Djævel?

Længe. Hm — ja — hm — jeg mener — kort og godt, gode Ven vi ville afgjøre den Sag en Compagnie — vi kjende jo hinanden førend idag, og der kunde maaskee være noget for os begge at tjene. Jeg staaer i Deres Gjeld fordi De erindrer mig ved saadanne Veiligheder, og . . .

Hund. Tal ikke derom, høistarede, De er mig intet skyldig, men kan jeg i denne Affaire være behjælpelig, saa har De at befale.

Længe. Sa dele skal vi, det er afgjort, ellers vil jeg intet have dermed at bestille. Altsaa jeg tænker som saa — lad see — ja jeg overlader ham noget Sukker, som jeg har kjøbt og som efter Priserne i forrige Uge vil udgjøre det meeste af den Summa han behøver — de ere vel forhandet faldne i disse Dage, men derom veed Stakkelen vel ikke saa ganske Besked, og overalt det maae jeg overlade til

Dem. Slutseddelen kan De faae; jeg vil helst være udenfor den hele Affaire.

Hund. Godt godt Hr. Længe; jeg skal besørge Sagen; vær De kun roelig.

Længe. Ja saa Adieu! De træffer mig hjemme i Eftermiddag Kl. 4 — naar De bringe mig Papirene i Rigtighed i Hensigt til Arven, saa ligger Slutseddelen færdig.
(gaaer).

Anden Scene.

Hund (allene).

Sa du kan være sikker, gode Karl, vi skal nok dele — tænker du jeg skal staae for det hele og ikke have Broderparten, det maae jeg forstaae. Lad see — ja det gaaer an — men hvor bliver den arme Tyv nu af? han skulde dog ikke eschappere — (det banker) nei der have vi ham.

Tredie Scene.

Und. Hund.

Hund. Velkommen Hr. Und. Det glæder mig at see Dem, da jeg har været heldigere i at vøgte mit Brinde end jeg turde haabe — paa det første Sted jeg kom fandt jeg Hjælp; det var Lykke, gode Ven; i denne Tid kan man ellers løbe Byen rundt for at skrabe et Par Hundred Daler sammen; det veed De nok. Gud veed hvor Pengene ere blevne af; det er ved den levende Gud! som om Fanden havde taget dem allesammen — men som sagt, denne Gang var jeg heldig; en Ven af mig Hr. Længe, som De vel kjender var strax villig til at tjene, da han hørte Deres store Forlegenhed. Penge havde han ikke, men et Parti Sukker, som han vil overlade Dem for Dagens Priis, er jo lige saa godt som Penge. Har De Papirene i Rigtighed i Henseende til Arven, saa behøver jeg kun at bringe ham Documentet hvorved Deres Ret til den transporteres paa ham, saa ligge Slutteddelen paa Sukkeret færdig; jeg

gaaer paa Børsen, sælger den, og De er ude af Deres Forlegenhed.

U n d. Seg er Dem meget forbunden Hr. Hund! og jeg skal nok vise mig erkjendtlig; men jeg havde dog hellere seet at jeg havde faaet Contanter; thi jeg er bange for at vi tabe paa det Sukker — hvormegen Disconto forlange vel Hr. Længe?

H u n d. Na — den bliver ubetydelig. Manden gjør det for at tjene Dem, den ubetydelige Fordeel, han kunde have, er jo intet for en saa formuende Mand. Overlad De mig kun Sagen; jeg forlanger intet for min Umage; det er mig en Glæde at kunne tjene mine Medmennesker.

U n d. Ja i Guds Navn — derved er da intet andet at gjøre; om et Dieblik skal jeg sende Dem Documentet angaaende min Arvepart, og saa kommer jeg om et Par Timers Tid til Dem, da jeg gierne vilde have nogle af Pengene idag. Adieu! (gaaer).

Fierde Scene.

Hund (allene).

Altsaa nu have vi ham — noget maae
 der dog være at tjene ved en saadan Handel
 — hans Arv er 3000 Rdlr.; naar han der-
 af faaer en Fierdepart, saa maae han jo ret
 være glad, og saa faaer man siden at see,
 hvordan man deler med Hr. Længe. Havde
 vi kun fat paa Documentet — forinden er
 man ikke sikker paa ham; dog han seer ud til
 at være en trofaldig Star, han kommer nok.
 Men hilledød, min Urtekræmmerdame, hun
 venter nok paa hendes Mand; ja hun kan
 længe vente, men jeg maae dog hen at snakke
 hende noget for. (Det banker, han gaaer
 til Døren, modtager et Brev og aabner det)
 see engang hvilken akkurat Mand; see det kan
 man kalde at være præfise — (læser) tjen mig,
 Kjæreste Hr. Hund, i at afgjøre Sagen jo for
 jo heller, da jeg er i stor Forlegenhed . . .
 Na! du er i saadan Knibe, arme Stakkel,
 ja saa maae du hjælpe dig med forbandet lidt
 — lad see — hvormeget kan jeg vel skaffe til
 Beie? en 800 Rdlr. — ja det er dog vel li-

det for 3000 Rdlr., og Documentet er dog i
 Orden (læser det igjennem) jo der er intet
 glemt — din Arv er du af med, arme Thy.
 Naar jeg nu faaer . . . (det banker).

Femte Scene.

Længe. Hund.

Hund. Erhødigste Tjener! høifæredede
 Hr. Længe, De kommer, ved den levende Gud!
 som om De kunde ahne, at jeg just stod i
 Færd med at løbe hen til Dem.

Længe. Jeg havde just et Erinde i
 Nærheden, saa var jeg bange at De skulde
 søge mig forgjæves; derfor tog jeg Sluts-
 seddelen med mig; har De maaskee faaet Do-
 cumentet?

Hund. Alting i Orden, Papiret i god
 Stand — ingen Clausuler, ingen Exceptioner;
 Arven er vor — maae jeg bede om Sluts-
 delen — eller hvortil det? jeg tænker at vi
 selv kjøbe ham hans Sukker af; vi veed jo
 ligesaa godt Priserne som nogen paa Børsen
 veed dem. —

Længe. Et herligt Indfald, men veed De ogsaa nogenlunde Priserne, at man kan gjøre et Dverslag paa den Summa, der skulde udredes? og Documentet er dog vel i fuldkommen Orden?

Hund. Behag selv at see det igjennem; jeg anseer det ved den levende Gud saa godt som reen Baluta.

Længe (efter at have læst det). So der er intet forglemt. Altsaa Priserne idag?

Hund. Ja der er igaar givet 5 Mk. 8 β. for det bedste. —

Længe. Hilledød, det vilde blive en 1400 Rdir., man skulde ud med, nei, det er for meget. De kan falde igjen og staaer man der.

Hund. Ja men kæreste Hr. Længe, tillad mig fra 1400 til 3000 er et langt Spring, der kan Sukkerpriserne ved den levende Gud — have Plads at tumle sig i paa en Maanedes Tid.

Længe. Sandt nok, kæreste Ven, men reent ud sagt; jeg kan ikke skaffe saamange Penge til Veie. Et Tusend Daler er for Dieblicket min hele Kasse, og dem maae han lade sig nøie med. Det vil vel heller

ingen Vanskelighed have, naar De, kæreſte Ben, ſnakker ham noget for. Vi ere jo lige om Kiøbet; jeg har jo lovet at dele ærlig og redelig med Dem. Og hvad vil den arme Dyv gjøre? Documentet have vi jo engang, ſaa maae han jo være fornøjet med hvad han ſaaer — De kan jo ſige ham, at De ikke kunde udbringe Sukkerne til mere, ſaa ſaaer han jo at finde ſig deri.

Hund. Ja det er vel ſaa, høiſtærede, men det er dog ogſaa ved den levende Gud vel lidet, og jeg er bange, at Manden vil ſkraale vel meget, naar jeg byder ham de Tuſend Rdlr. Tolvhundrede synes mig dog var det mindſte man kunde ſpiſe ham af med, og ſkulde de ikke vilde finde Dem i at give ham denne Summa, maae De ved den levende Gud ſelv afgjøre det med ham; jeg vil ſende ham til Dem, ſaa kan . . .

Længe. Nei, forlad mig, kæreſte Ben, jeg har jo ſagt Dem at jeg vil være udenfor Affairen. Jeg har reent ud ſagt, ondt af en ſaadån fattig Djævel, og naar han klynker og klager, ſaa gaaer man ſig ſelv for nær, og kommer ſelv i Forlegenhed; derfor, ſiden De endelig vil have det ſaa, ſaa vil jeg

give de Tolvhundrede Rdlr. saa veed jeg han ikke kan klage.

H u n d (sagte). Oh din skindhellige Tiv! (det banker) men, ved den levende Gud! der have vi ham, kjæreste Hr. Længe, hvad gjøre vi nu? De vil jo ikke tale med ham, altsaa maae De have den Godhed at trine ind i dette Bærelse. Men, apropos, De skulde vel ikke have Pengene hos Dem; thi Stakkelen er i stor Forlegenhed.

Længe. Jo, lad see, det kunde vel være — hvad vilde jeg sige — Documentet beholdt De nok (han modtager Documentet og tæller Pengene og gaaer ind i et Sideværelse):

Siette Scene.

And. H u n d.

And. Nu, kjære Hr. Hund, her har De mig igjen; hvordan gik det med Handelen?

H u n d. Ja seer De kjæreste Hr. And, jeg har ved den levende Gud! arbeidet for Dem som om De var min Broder; jeg løb

til Kristne og Tøder; men idag var man just forbandet flau paa Børsen, alle vilde sælge, ingen vilde kjøbe; var jeg kommen en Time sildigere, ved den levende Gud! jeg havde ikke kundet sælge til nogen Priis.

And. Men Gud i Himlen, ophold mig dog ikke med disse Omsvøb; siig mig reent ud, hvad faaer jeg? jeg har sagt Dem, at jeg er i Forlegenhed, uden Tab slipper jeg ikke, men hvad taber jeg?

Hund. Sa seer De, Hr. And, jeg ønskede ved den levende Gud! at de havde givet Commissionen til en Anden; thi jeg er bange for at De ikke er tilfreds med Handelen; men seer De

And. Gode Ven, plag mig dog ikke mere, men siig mig reent ud; hvormange Penge har De til mig?

Hund. Sa Hr. And, naar jeg siger Dem at 5 Mk. var alt hvad det var mig muligt at faae for Pundet, saa troer De det vel neppe; men det er dog, ved den levende Gud! den rene Sandhed, og saa har jeg i alt 900 Rdlr. at udbetale Dem. Jeg vil haabe . . .

And. Raser De Menneske? 900 Rd. for 3000 Rdlr, som ere forsalde om en

Maaned — nei det er dog reent umuligt —
De driver Spøg med mig — det er umuligt.

H u n d. Jeg forsikkrer Dem ved den levende Gud! det er den rene Sandhed. Det er alt hvad jeg har kunnet bringe ud af det Hele; jeg vilde ønske at De havde henvendt Dem til en Anden; ja jeg vilde; thi det er tungt, at lønnes for den Umage, jeg har havt med . . .

U n d. Hold dog op, Menneſte, med den Sludder; men ſiig mig med klare Ord, ſkal jeg kun have 900 Rdlr. for mine 3000?

H u n d. Jeg ſiger Dem kæreſte Hr. And, ved den levende Gud! jeg kunde ikke drive det til mere — men for at tjene Dem vil jeg af mine egne Penge laane Dem uden Renten 100 Rdlr., ſom jeg juſt har liggende, og ſom vel var beſtemt til andet Brug, men . . .

U n d. Nei, Skurk, behold dine 100 Rdlr. og behold de 900 med — jeg mærker nok i hvis Kløer jeg er kommen — jeg Ulyk- lens Mand! en Ven ſagde mig vel, hvad Du var for en Herre, hvorledes Du kjøber ſuide Bønder deres Gaarde af, hvorledes Du ſuer Marv og Blod af den Glendige, der

engang er kommen i Dine Klær; men jeg troede det ikke. Nu har jeg da faaet Troen i Hænder, og maae dyrt betale min Erfaring. Nei Glendige — hverken de 900 eller de 1000 kunne hielppe mig; men jeg maae dog see om der ingen Ket skulde være at faae paa saa nedrige Bedragere som Du og Dine Lige.

H u n d. Min Herre! tag Dem i Agt for ærerørige Besskyldninger, havde jeg Bidner paa Deres Mund — ved den levende Gud! De skulde ikke saa let komme derfra.

U n d. Nei det tager Du Dig nok i Agt for, Ridding, Bidner og Lov og Ket ere Ting, Du ikke holder meget af; men jeg vil dog see om Du denne Gang skal slippe saa godt fra Din Skurkestreg; viid det, Glendige, Du har næsten bragt en Familie til Bettelstaven, og skjælv for et forurettet Mennekses Hevn!

(gaaer).

Syvende Scene.

Længe. Hund.

Hund. Ha! ha! ha! den arme Kar, hvad vil han vel gjøre mig, han kommer nok igien, han er vel glad ved at faae Pengene.

Længe. Men min Gud, han var meget højrøstet, og mig syntes han talte om 900 Rdlr.; hvad var det for 900 Rdlr. Hr. Hund.

Hund. Han vilde endelig true mig til at give ham 900 Rdlr. til; han var ikke fornøiet med de 1200; men han kommer nok, den stakkels Thy, vi have ham nok. Bist gjorde han Støi; Hr. Længe kan troe, det er ved den levende Gud ubehageligt nok at have med en saadan rasende Karl at bestille, og han truede mig med Lov og Ret, og Gud veed alt det, da han gif.

Længe. Na han kan jo intet gjøre, Sagen er jo giort saa løbformelig af som muligt.

H u n d. Det er vel saa, men naar kun
 Djævelen ikke indskyder ham nogen desperat
 Tanke. Man kan jo ikke være i Sikkerhed
 for en saadan Karl — jeg vilde ved den leven-
 de Gud ønske at jeg var udenfor Affairen kiære
 Hr. Længe.

L æ n g e. Na, Snik Snak, vi dele jo
 Gvinsten og have intet i Verden at befrygte;
 Papiret er jo i Rigtighed; Pengene tager han
 nok imod det har ingen Nød — men maaskee
 man vel maatte gaae til ham og tilbyde ham
 dem —

H u n d. Sa vil Hr. Længe paatage
 Dem dette Wrinde; thi jeg har aldeles ingen
 lyst dertil.

L æ n g e. Nei, nei gode Ven; jeg har
 sagt Dem jeg maae være udenfor Sagen, des-
 uden har jeg just andre Forretninger saa at
 jeg maae gaae, Adieu. (gaaer).

T r e d i e A c t.

Første Scene.

(Hos Hr. Und).

U n d. Madame U n d.

U n d (kommer ind). Nei der var ingen Trost at hente. Canaillerne have saa godt indrettet deres Sager, at der ingen Ret er at faae paa dem.

Mad. U n d. Her kom et Brev til Dig medens Du var borte.

U n d (brækker Brevet og læser). "I Forventning at De har betænkt Dem, og at De godt kan bruge indlagte Penge, sendes de Dem. De 100 Rdlr. af min egen Lomme medfølge, som jeg lovede Dem, og jeg haaber at De fortryde Deres Fornærmelse mod mig, Hund." — Nei du ærlige Gavtyv, jeg fortryder kun at jeg ikke slog Armer og Been itu paa dig; thi mærkes burde du dog, at man kunde kjende dig, og gaae af Veien som for

en gal Tyr. Nu kjender jeg dig! Frygten for at blive slaaet fordærvet har allene bevæget dig til at sende mig Pengene. Men hvad skal jeg elendige Menneſte nu gribe til? Du veed, min gode Kone at jeg endnu i Eftermiddag skal betale Bexelen paa 1200 Rdlr., hvor faae vi nu de 200 fra? og naar vi saa have dem, hvor faae vi da til ham, der i Morgen indfinder sig?

Mad. And. Gode Mand, jeg veed ingen anden Raad end min Guld Halskjede; det forslaaer vel ikke, men saa kunde min Pels dog vel være nok for Resten.

And. Ja, gode Kone, naar Du blot kan slippe for at stille Dig ved det. Jeg mener at vi maaskee kunde faae det manglende laant paa det, saa kan vi jo løse det ind igjen ved Leilighed; men hvor mener Du vi skulde gaae hen?

Mad. And. Jeg har hørt tale om en Hr. Dnnier her i Gaden, som skulde laane paa Pant, jeg vil forsøge hos ham.

And. Sa gjør det, gode Kone, der er vel intet andet for; men pas paa at Du ikke blive af med dine Ting; thi jeg troer intet Menneſte nu mere.

Mad. And. Jeg ſkal nok paſſe paa.
Adieu. (gaaer).

Anden Scene.

And (allene).

Min ſtaffel's Kone, ikke havde jeg tænkt da jeg gav dig din Halskjede at du ſkulde gaae den Gang med den — men et ſaa uhort Bedrageri — 1000 Rdlr. for 3000! jeg uhykelige Menneſte, at jeg dog ikke troede min Vens Ord; det har jeg dyrt nok betalt. Og naar min Kone nu ikke faae de 200 Rdlr., hvad blive der ſaa af? gaae i Slutteriet, tabe Credit og alt, ja ſaa det er Enden paa Legen.

Tredie Scene.

(Hos Hr. Dnnier).

Madame Und. Hr. Dnnier.

Dnnier. Nei, det bliver ved hvad jeg har sagt, lille Madame, mere end 100 Rdlr. kan jeg ikke laane Dem paa Kieden og Pelsen; og saa giver De mig 50 Rdlr. i Douceur, hvoraf jeg faaer de 25 Rdlr. nu og de øvrige 25 naar De betaler mig Summen.

Mad. Und. Men Gud i Himlen. Kjedden allene er jo over 100 Rdlr. værd, den har kostet 80 Rdlr. i gode Penge, og nu Pelsen . . .

Dnnier. Som jeg siger lille Madame, vil De have de 100 Rdlr. og deraf betale mig nu 25 Rdlr. og give mig Beviis for 125, saa kan De faae Dem, paa andre Vilkaar kan jeg ikke indlade mig. Pengene ere rare nu, Discontoen saa høi som den aldrig har været, og jeg har sandeligen selv maattet laane Pengene. Tilbudet jeg gjør Dem, gjør de jeg saamen ikke Enhver.

Mad. U n d. Nei Hr. Dnnier, det er alt for haardt. 50 Rdlr. for 100, paa 14 Dage, det er dog alt for meget; vær dog menneskelig; De kan redde en Familie fra Undergang; laan mig de 200 Rdlr. det er just hvad vi behøve.

D n n i e r. Jeg har sagt Dem, Madame, mit bestemte Ord, mere end 100 Rdl. kan jeg ikke laane Dem paa disse Ting, og De faae saamæn ikke mere hos nogen anden i disse Tider; derfor gjør De bedst i at tage imod dem.

Mad. U n d. Nei Hr. Dnnier, jeg maae først tale med min Mand, jeg tør ikke indlade mig paa de Vilkaar. Adieu. (gaaer).

Fjerde Scene.

(Hos Hr. And).

And. Madame And.

Mad. And. Nei, min gode Mand, med den Kagerkarl var intet at udrette. 100 Rbd. var alt hvad han vilde give mig og saa forlangte han 50 Rdlr. i Douceur.

And. Nu vi kan sige, vi ere faldne i de rette Ulvekløer; hvad skal vi nu gribe til.

Mad. And. Ja jeg veed ingen Raad, uden at lægge mine Drentinge og nogle Spijsfesteer til, da veed jeg der er Pant nok.

And. Det er vel saa, kiære Kone, men, maaskee han endog ikke vil ud med Pengene.

Mad. And. So, naar vi bringe Sikkerhed nok, saa faaer vi nok Penge, men var vi saa sikker paa at han ikke beholder Pantet? Du skulde blot have seet ham, dersom Fan-

den paa ny skulde afmales, troer jeg ikke man kunde vælge bedre Copie dertil en Hr. Dnnier.

Und. Ja deri kan Du have Ret, men hvad skal vi gribe til, der er jo ingen anden Udvei for os; vi ere jo nu engang i Ulykken og jeg seer ingen anden Redning. (Det banker, han gaaer til Døren, modtager et Brev, aabner det og udbryde efter at have læst et Par Linier). Nei, jeg saae ingen anden Redning, men Gud som saae vor Nød, han saae Redning! glæd Dig Kone! en Ven, som jeg troer at kjende af Haanden, og som jeg ikke turde henvende mig til, da han engang forhen har hjulpet mig, sender mig her 500 Rdlr. i et Brev som jeg vil læse for Dig:

"En af Deres Venner, Hr. Und, har med Græmmelse erfaret Deres nærværende Tilstand og det infame Bedragerie, der har gjort Dem ulykkelig. Endskjøndt han burde fortryde paa, at De ikke henvendte Dem til ham istedet for til en over hele Byen berøgtet Aagerkarl, kan han dog ikke med Ligegyldighed see Deres Ruin, og sender Dem her-

med 500 Rdlr. i Haab om at dette
 kan redde Dem. Han forlanger ingen
 Tak for disse Penge; kommer De no-
 gensinde igien paa Benene, saa skal
 han indfinde sig for at faae Dem tilba-
 gebetalte, men to Ting forlange han
 nu af Dem. 1mo De skal opgive
 Deres Handel, da De ikke har Force
 til at drive den, og tage paa Landet
 til Deres Kones Familie for at mod-
 tage den Gaard i Forpagtning, som jeg
 veed er Dem tilbuden. 2do skal De
 i offentlige Blade bekjendtgjøre den ne-
 drige Behandlig, De har lidt af Hr.
 Hund og Konsorter. Publikum bør
 kjendte disse Riddinger; De have bidt
 Hovedet af al Skam og lide derfor in-
 tet ved at mærkes. Formodentlig har
 Hr. Uffe været med i Spillet; ham kan
 De paa Østergade ved høi lys Dag
 raabe i Dret: De er en Skurk! en
 Slyngel! og han klapper Dem paa
 Skulderen, lader som han ikke forstaae
 det, og beder Dem at besøge ham hjem-
 me o. s. v. Saadanne Udskud af Men-
 neskeheden bør der ingen Medlidenhed

haves med. Mange og kanske flere Familier end man troer, raabe Ak og Wee over Dem!"

"Endnu engang! lad den skammelige Affaire blive bekjendt, Andre til Skræk og Advarsel, og lad dette være sidste Gang De lader det komme til den Yderlighed med Deres Financer og sidste Gang at De i Nøden søge Hjælp hos de Menneſter der ere værre Blodsugere end Tigern og Hyænen."

Mad. And. Nu Gud være lovet! naar Nøden er størst er Hjælpen nærmest, det var denne Gang; Gud være lovet, gode Mand! nu er Du hjulpen og har endog Penge til imorgen.

And. Og Du, gode Kone, beholder Din Halskjæde og Din Pels; med Guds Hjælp skal Du nu fremdeles beholde Din liden Guldstads. Om faae Dage skal vi være i Rolighed hos Din gode Fader, og jeg skal fortælle ham, hvor godmodig Du har Dine Smykker hen til Agerkarlen, og hvor bedrø-

vet Du bragte dem tilbage. Tak min gode
Kone! jeg vil aldrig glemme Dig det.

(De falde i hinandens Arme).

(Ende paa Stykket).

(Oplysende Dialog i Anledning af Hr.
And's Beskyldning imod Hr. Hund.
See dette Stykkes 2 Akt 6 Scene).

Hund. Det bliver altsaa ved Aftalen.
Jeg venter Dem i Eftermiddag Kl. 4. Saa
kan De strax faae Skjøde. De har giort en
god Handel; men det faaer være det samme.
Jeg har mine tusende Ulykker med den Uffe.
De troer ikke hvor urimelig han er. Han
allene er Skyld i at De faaer Stedet for saa
godt Riob. Betænk, grundmuret Stuelænge,
100 Tønder Land, Skov, Lørvemøse, In-
ventarium, Besætning — altsammen for
1850 Rdlr. D. G.!

N. N. Men Besætningen er ogsaa der-
efter.

Hund. Den er, ved den levende Gud!
ikke saa slet som De tænker — og desuden er
det jo en Bagatel at faae den forbedret.

N. N. En Bagatel! — I hvilken Priis er ikke Heste nuomstunder.

Hund. Ja, naar man' vil kiøbe dem paa Torvet, eller hos Prangerne,

N. N. Hvorledes skal man ellers faae dem? —

Hund (fortrolig). — Det skal jeg fige Dem. Som De veed er Bønderne i Almindelighed noget liderligt Paa. Naar de har folgt deres Barer paa Torvet, drikke de gierne Fortienesten op i en eller anden Kippe. Der maa man søge dem op, give sig ifærd med dem, drikke dem paa Peltsen, og passer man saa sit Snit, faaer man baade Heste og Vogn for en spot Priis.

N. N. Hm! Hm! —

